

KRISTINA McMORRIS

VÂNDUȚI
ÎNTR-O ZI DE
LUNI

Traducere din limba engleză și note de
Mihnea Gafița

CORINT
FICTION

Redactare: Mihaela Sofonea
Tehnoredactare: Mihaela Ciufu
Design copertă: Laura Klynstra
Ilustrații copertă: © roroto12p/Shutterstock, Sveta Butko/
Trevillion Images

SOLD ON A MONDAY
Kristina McMorris
Copyright © 2018 by Kristina McMorris
Originally published in the United States by Sourcebooks, LLC
www.sourcebooks.com
All rights reserved.

Nicio parte a acestei scrieri nu poate fi reprodusă, stocată sau transmisă în nicio formă, prin niciun mijloc, electronic, mecanic, fotocopiare sau de altă natură, fără a se obține în prealabil permisiunea scrisă a editorului.

Toate drepturile asupra ediției în limba română
aparțin CORINT FICTION,
un imprint al CORINT BOOKS,
str. Mihai Eminescu nr. 54A, București.
www.edituracorint.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MCMORRIS, KRISTINA

Vânduți într-o zi de luni / Kristina McMorris; trad. din lb. engleză
de Mihnea Gafița. - București: Corint Fiction, 2023

ISBN 978-606-088-161-2

I. Gafița, Mihnea (trad.)

821.111

PROLOG

Prin fața intrării păzite, reporterii dădeau târcoale, ca o haită de lupi. Voiau nume și locuri, legături de orice fel cu Mafia, detalii oricât de mici, pe care să le transforme ei în știri de prima pagină, a doua zi.

N-am putut să nu remarc ironia felului în care se închi-dea cercul.

În zona de așteptare a spitalului, după ce stătusem ore întregi pe același scaun, am ridicat ochii când și-a făcut apariția un doctor. I-a spus ceva unei asistente, în șoaptă. Mustața deasă, presărată cu fire albe, cum avea și pe tâmple, îi vibra după vorbele pe care le spunea. Umerii mi s-au încordat ca niște arcuri, tot căutând pe fața lui o privire, o sugestie de ce putea fi mai rău. Tensiunea s-a intensificat în jurul meu, de la ceilalți care se temeau de același lucru. Avea darul să te asurzească liniștea lăsată brusc. Dar apoi, doctorul a plecat mai departe, iar pașii lui nu s-au mai auzit, după ce a cotit-o pe un alt coridor. M-am lăsat iar cu toată greutatea pe scaun.

Atmosfera duhnea de atâta dezinfectant, de la înălbi-tor și de la țigările tuturor celor care fumau nervoși. De pe podeaua de gresie, s-a înălțat un scârțâit pătrunzător,

al unui scaun târât înspre mine. Mi s-au zbârlit perii de pe ceafă, și nu numai, de la zgomotul acela. Aflând că avusem o implicare, unul dintre polițiști mă prevenise că urma să vină, curând, un detectiv, să stea de vorbă cu mine.

Iată-l acum, așezându-se în fața mea.

— Bună ziua, mi-a spus, luându-și pălăria de pe cap, cu un gest firesc, și punând-o pe genunchi.

De la costumul cu dungulițe subțiri și tunsoarea îngrijită, până la dinții de un alb perfect, părea desprins dintr-un afiș de recrutare pentru J. Edgar Hoover¹.

Nu i-am reținut nici numele, nici formalitățile cu care s-a prezentat – mintea mea era confuză, de la valurile de griji pe care mi le făcusem și de la atâta lipsă de somn. Dar puteam bănui ce informații voia de la mine. Aceleași ca jurnaliștii care se îngămădeau în mijlocul străzii, din ce în ce mai dornici să prindă orice fir. Însetat și el de răspunsuri pe care nici eu nu le deslușisem pe deplin.

Măcar de-aș fi putut să evadez – din locul acela și din acel moment. Ce bine ar fi fost să pot face un salt în urmă cu o săptămână, poate chiar cu o lună. Zvonurile scandaloase ar fi fost de mult îngropate, bălțile de sânge, curățate – aș fi supraviețuit sfârșitului acelei zile. Parcă mă și vedeam atunci, într-un colț discret al unei cafenele, dându-i un interviu, la o cafea, vreunui reporter tânăr. Zelul de pe chipul său proaspăt mi-ar fi reamintit de cine am fost odată, pe vremea când am venit pentru prima dată la oraș, cu

¹ John Edgar Hoover (1895–1972), primul și cel mai longeviv director al Biroului Federal de Investigații (FBI – Federal Bureau of Investigation) din Statele Unite, pe care l-a și înființat, în 1935, ca organizație care succeda Biroului de Investigații, al cărui director fusese tot el, din 1924. Omul ajunsese să se identifice cu serviciul, în cei 48 de ani, cât l-a condus, până a murit.

convingerea că năzuința și reușita urmau să gonească din mintea mea beznele trecutului. Sentimentul că nu meritam.

„Ce ușurare”, ar fi zis omul din fața mea, „că totul s-a terminat cu bine.“

Pentru câțiva, bineînțeles, nu pentru toți, m-aș fi gândit, dar apoi, am auzit chiar în fața mea:

— Puteți să-mi spuneți cum și de unde a plecat totul?

Reporterul din mintea mea s-a contopit cu detectivul pe care îl aveam în față. Nu știam întru totul sigur care dintre ei întrebase, de fapt. Și totuși, ca printr-o lentilă, am revăzut ultimul an dintr-odată, cu o claritate uimitoare, am întrezărit cărările întortocheate care ne aduseseră pe amândoi aici. Fiecare pas fusese o piesă de domino esențială, care o dărâmasese pe următoarea.

Am dat din cap către el încet, cu sufletul bombardat de regrete, aducându-mi aminte, chiar în timp ce-i răspundeam:

— Totul a început c-o fotografie...

Capitolul 1

August 1931

Laurel Township¹, Pennsylvania

Ochii lor i-au atras atenția prima dată lui Ellis. Așezați pe prisma din față a unei locuințe cenușii, dărăpănate, de țară, una dintre puținele case înșirate de-a lungul drumului care traversa câmpurile de fân, doi băieți azvârleau cu pietricele într-o cutie de tinichea. Să fi avut cel mult șase și opt ani, erau desculți și fără cămăși pe ei. Aveau doar niște salopete peticite, care lăseau la vedere cea mai mare parte din pielea lor deschisă la culoare, dar murdară pe alocuri și bronzată de soarele verii. Precis erau frați. La fel de slăbănogi amândoi, și având același păr vâlvoi și arămiu, arătau ca și cum ar fi fost unul și același copil, numai că în două momente diferite ale vieții.

Și mai erau, pe urmă, ochii aceia. De la vreo șapte metri, câți erau între el și ei, îl făcuseră să înlemnească pe Ellis Reed. Îi aveau albaștri, ca ai lui, dar de o nuanță atât de

¹ Comună suburbană sau anexă situată în statul New Jersey, dar aflată în componența administrativă a Philadelphiei, care este în Pennsylvania.

palidă, încât ai fi zis că erau tăiați din cristal, nu altceva. O descoperire izbitoare pe un fundal dintre cele mai banale, ca și cum n-ar fi avut ce căuta în peisaj.

Lui Ellis, i s-a mai prelin un strop de nădușeală, de sub pălăria de fetru, pe ceafă în jos și pe gulerul apretat al cămășii. Chiar și fără haina de la costum pe el, tot avea cămașa lipită de corp, de la blestemata de umezeală. S-a mai apropiat puțin de casă și a ridicat aparatul de fotografiat. Instantaneele după scene pitorești din natură erau, pentru el, o pasiune firească, dar și-a potrivit obiectivul în așa fel, încât să-i aibă în prim-plan pe cei doi băieți. Odată cu ei, a prins în imagine și un înscris. Era o șipcă de lemn nerindeluit, cu marginile crestate, ușor aplecată spre acea prispă, ca și cum s-ar fi înclinat sub apăsarea fierbințelii de amiază. Oferta înscrisă pe ea, scrijelită cu cretă, nu i-a percutat în minte lui Ellis, până când n-a făcut poza propriu-zisă.

I s-a pus un nod în gât.

A lăsat în jos aparatul de fotografiat și-a mai citit o dată cuvintele.

Ce-i drept, n-ar fi trebuit să-l șocheze. În tot cazul, nu când atâția abia se mai descurcau de la o zi la alta, de când se prăbușise piața, în 1929. Nu era zi în care copiii să nu fie făcuți pachet și trimiși la rudele de la țară sau lăsați în fața bisericilor, a orfelinatelor și altor stabilimente, în speranța c-ar fi găsit acolo puțină căldură și ceva de mâncare. Dar să

fie vânduți – așa ceva plusa cu o nuanță și mai sumbră la vremurile acelea cumplite.

Oare alți frați și surori ai lor erau cruțați? Aveau să fie despărțiți cei doi frați? Știa să citească, măcar, ce scria pe bucata de scândură? În mintea lui Ellis se învârtejeau întrebările, toate lipsite de presupuneri pe care altădată le-ar fi făcut.

Chiar și cu șase ani în urmă, de pildă – când abia trecuse de douăzeci de ani și locuia sub acoperișul părinților, în Allentown –, s-ar fi grăbit mai tare să judece. Dar pe străzile din Philadelphia, de atunci încoace, învățase că puține lucruri îl fac pe om să fie mai disperat decât nevoia de a mânca. Vreți o dovadă? Stați deoparte și uitați-vă cum încep să zboare pumni încoace și încolo, cam la orice coadă la cantina săracului, când mai e puțin până să se termine supa din ziua respectivă.

— Ce-aveți acolo, domnu'? a întreat băiatul mai mare dintre cei doi, arătând cu degetul către mica drăcie din mâna lui Ellis.

— Ce, ăsta? E aparatul meu de fotografiat.

Nu era chiar întru totul adevărat. Aparatul era proprietatea ziarului *Philadelphia Examiner*. Dar, în situația dată, clarificările păreau prea puțin importante.

Băiatul cel mic i-a șoptit celui mai mare ceva, iar acela i-a transmis întrebarea lui Ellis, ca și cum ar fi tradus-o pentru fratele său:

— Asta-i treaba 'mnea'stră? Faceți poze?

Adevărul era că treaba lui Ellis, de a documenta toate nimicurile pentru pagina de Știri mondene a ziarului, nu însemna prea mare lucru în rest. Nu era tocmai gazetarul necruțător, care sperase că avea să fie, în cariera lui de jurnalist. Orice terchea-berchea ar fi fost în stare să facă ce făcea el.

— Deocamdată, i-a răspuns celui care întrebuse.

Băiatul mai mare a încuviințat din cap și a mai aruncat o pietricică spre cutia de tinichea. Fratele lui mai mic și-a mușcat buza de jos, uscată, cu un aer de inocență care se potrivea cu cea din ochii lui. Nici unul, nici altul nu păreau să aibă habar de ce le pregătea viața. Probabil că era mai bine așa.

În timp ce copiii adoptați când erau bebeluși creșteau, adesea, ca și cum s-ar fi aflat în familia lor naturală, nu era un secret pentru nimeni ce se întâmpla cu cei luați la vârste mai mari. Fetele foloseau drept bone, cusătorese ori slujitoare în casă. Băieții, ca brațe de muncă la fermă sau la câmp, viitori muncitori în fabrici sau în mine. Totuși, pentru aceia doi, poate că nu era încă prea târziu. Cel puțin, dacă erau cât de cât ajutați.

Ellis a tras cu ochiul pe ferestrele din față ale casei, căutând să vadă vreo mișcare înăuntru, dincolo de petele de murdărie. Și-a încordat auzul după vreun zdroncănit de oale sau fâsâit de fierțură care dădea în clocot, un semn oarecare al prezenței vreunei mame în casă. Dar nu pluteau în aer decât hurelul îndepărtat al unui tractor și mirosul de pământ al câmpului agricol. Așa că l-au cuprins gânduri întru totul raționale.

Ce-ar fi putut el spera să facă pentru cei doi băieți? Să-i convingă pe-ai lor că trebuia să existe o soluție mai bună? Să contribuie cu vreo sumă de bani, când el abia dacă-și permitea să plătească propria chirie?

Amândoi frații se uitau țintă la el, ca și cum ar fi așteptat să-l audă spunând ceva.

Ellis și-a ferit privirile de anunțul cu vânzarea. Și-a scormonit creierul după niște vorbe, care să fi însemnat ceva real. Până la urmă, n-a găsit niciuna.

— Voi doi, băieți, aveți grijă ce faceți, le-a spus, totuși.

Cum au tăcut, s-a întors, vrând-nevrând, să plece. Zăngănitul pietricelelor care loveau cutia de tinichea ruginită s-a reluat, auzindu-se din ce în ce mai stins, pe măsură ce el se îndepărta pe drumul de țară.

La cincizeci de metri mai încolo, îl aștepta, cu ferestrele deschise, Modelul T¹, pe care-l recuperase inițial de la un cimitir de mașini. Radiatorul nu-i mai fâsâia și nu mai scotea chiar atât de mulți aburi. Până și ce-l înconjură se schimbă. Hectarele întinse de teren agricol, gardurile strâmbe – numai cu câteva minute mai devreme, i se păruseră destul de interesante lui Ellis, încât să vrea să le fotografieze pentru colecția lui personală. Era o metodă acceptabilă de a-și omorî timpul, câtă vreme i se mai răcea motorul de la căldura sufocantă de august. Acum, în schimb, nu era decât un biet fundal pentru o nouă tragedie care-i scăpa cu totul de sub control.

De îndată ce-a ajuns la vechiul lui hârb, a trântit aparatul de fotografiat înăuntru, poate ceva mai dur decât ar fi trebuit, și s-a întins după bidonul cu apă. A umplut la loc radiatorul și-a pregătit motorul, potrivit manetele și răsucind cheia în contact. S-a dus apoi în față, s-a sprijinit de capotă, ca să-și țină echilibrul, și-a smucit o dată, zdravăn, de manivelă. Norocul lui că rabla s-a repus în mișcare numai de la a doua tentativă.

După ce s-a urcat la volan, și-a luat pălăria de pe cap și a pornit de pe loc, mai nerăbdător ca niciodată să se întoarcă în metropolă. În mai puțin de un ceas, avea să se afle într-o

¹ E vorba de automobilul produs de uzinele Ford între anii 1908 și 1927, considerat primul model accesibil ca preț pentru masele largi populare.

cu totul altă lume. Din Laurel Township, n-ar mai fi rămas decât o fărâmă de memorie.

Peste haina lui de la costum, trântită grămadă alături, stătea desfăcută harta pe care și-o luase cu el, și flutura în palele de vânt care cutreierau mașina. De dimineață, acea pagină mototolită, mâzgălită cu însemnări în creion și cu destinații încercuite, îl ghidase în acea misiune incitantă de ultimă oră: o expoziție de cusături de mână organizată de o filială pentru doamne a Legiunii Americane¹, condusă de sora primarului din Philadelphia. Fără îndoială că o mare parte a lucrărilor manuale erau impresionante, dar Ellis bombănise la fiecare clic al diafragmei aparatului său de fotografiat. Faptul că mai era și duminică îi înăcrise și mai mult starea de spirit, fiindcă fotografiile trebuiau dezvoltate și mai avea de schițat articolul pentru termenul-limită de a doua zi dimineață. Așa i se ducea lui naibii ziua liberă. Acum, însă, afectat la culme de acea pereche de frați, i se făcuse și rușine că era în stare să cârtească în privința unui serviciu pentru care mulți probabil că-l invidiau.

Deși făcea eforturi să și-i alunge din minte, cei doi băieți dădeau târcoale întruna în memoria lui Ellis, în timp ce automobilul pârâia din toate încheieturile pe șosea, la ieșirea din comitatul Chester. Și totuși, abia când s-a mai apropiat de clădirea ziarului *Examiner*, și-a dat seama care era motivul real pentru care imaginea lor nu-l părăsea.

Dacă fratele lui ar mai fi trăit, s-a întrebat Ellis, ar fi arătat și ei doi la fel? I-ar fi vrut și pe ei doi cineva?

¹ The American Legion, organizație a veteranilor de război americani, cu sediul central la Indianapolis, în statul Indiana, fondată în 1919, la Paris, de un grup de o mie de militari ai Corpului Expediționar American din Primul Război Mondial, cantonați în Europa.

Capitolul 2

Ajungând la biroul ei, cu pălăria-clopot încă pe cap și Apoșeta în mână, Lily s-a simțit rușinată de ce făcuse.

Mai degrabă, de ce *nu* făcuse.

Vineri după-masă, un reporter de teren așteptase ca fotografiile să i se usuce, cu toate că arăta ca naiba, de cât de răcit era. Șeful lui Lily, Howard Trimble – de fapt, redactorul-șef, care conducea gazeta cu toată rigiditatea unui comandant mereu pregătit de luptă –, avea pretenția să ia la mână imaginile, înainte de orice altceva, luna dimineața. Cum reporterul de teren ar fi fost plecat să documenteze un eveniment până atunci, Lily se oferise să-l ajute. Promisese: „Las', că-ți aduc eu fotografiile. 'Mneata, du-te acum acasă și te odihnește.”

Nu era ea genul de femeie care să facă promisiuni prea ușor, numai că uitase, în vârtejul celorlalte treburi pe care le avusese. Acum era luni dimineață – ora opt fără un sfert. Mai erau cincisprezece minute până venea șeful, ca de obicei.

Lily și-a trântit poșeta pe scaun și a luat-o în pas alert prin redacția numai pe jumătate plină, deocamdată. Frânturi de conversație se rostogoleau peste birouri, care erau toate lipite două câte două. După cum se întâmpla de obicei la schimbarea turei, personalul de zi de la *Examiner* înlocuia ce mai rămăsese din tura de noapte.

Ajunsă la lift, a preferat să urce pe scări – o rută mai rapidă, când nu aveai decât un singur etaj de urcat – și-a ieșit în sala de punere în pagină, de la etajul al treilea.

— 'Neața, dom'șoara Palmer, i-a spus un tânăr cu picioare lungi, care se oprise în dreapta ei, cu brațele pline de dosare.

Lily nu mai ținea minte cum îl chema pe noul angajat. I-a răspuns doar cu un zâmbet și-a lăsat pasul mai încet, numai când a văzut că el insista să-i vorbească.

— Pare că ne-așteaptă înc-o săptămână de zăpușeală.

— Așa s-ar zice.

— Aveți vreo treabă la sfârșit de săptămână?

Tocmai făcuse drumul de două ceasuri până în nordul statului Delaware, ca de obicei – unde era locuința ei adevărată. Nu la pensiunea din apropiere, unde locuia în timpul săptămânii. Dar scopul acelor călătorii, la fel ca multe alte lucruri din viața ei, nu i se părea c-ar fi fost ceva ce să discute cu fitecine.

— Mă tem că mă grăbesc în momentul ăsta. Vă urez o zi bună.

Zâmbindu-i încă o dată, a trecut pe lângă el și s-a îndreptat către ușa din colțul sălii. Din fericire, nu era încuiată, și Lily a putut s-o ia pe coridor. Pancarta de pe a doua ușă – *Nu deranjați!* – era întoarsă pe dos; altfel spus, camera obscură nu era în funcțiune, și nu se întâmpla nimic rău dacă intra.

Înăuntru, atârna un lămpișor subțire de becul electric de deasupra capului. Lily a tras de el, și cămăruța dreptunghiulară s-a luminat de o lucire misterioasă, roșiatică. Aerul mirosea de la substanțele dezvoltante, care umpleau o mulțime întregă de tăvițe așezate printre materialele de pe teigheaua care se întindea cât era peretele de lung.

Peste o duzină de fotografii atârnavă de un fir întins și el cât era încăperea de lungă. Către capătul șirului, după niște

instantanee cu femei care-și etalau cu mândrie cuverturile, Lily a zărit cele trei fotografii după care venise. Erau scene de la reuniunea sindicală a muncitorilor unei oțelării.

A deschis în grabă un dosar gol de pe teighea și-a smuls cele trei fotografii din cârligele de rufe cu care erau prinse. Nici nu terminase bine să le pună deoparte, când o imagine i-a sărit în ochi. Era o poză simplă, a unui copac – dacă nu te uitai mai atent. Un stejar bătrân, care trona pe un câmp, singur și aproape trist. Crengile i se întindeau în părți, de parcă ar fi tânjit după ceva ce nu se vedea.

Și-a mutat privirile către următoarea imagine, cu niște inițiale cioplite într-un gard cam dărăpănat:

K.T. + A.

Litera de la sfârșit rămăsese neterminată, lăsând-i pe străini să-și închipuie care o fi fost. Și, mai mult decât atât, care o fi fost povestea ei. A trecut apoi la următoarea poză și la cea de după ea. Un capac scos de la o sticlă și turtit pe o șosea. O singură floare, stând foarte dreaptă pe un strat de buruieni veștejite. După felul cum fiecare fotografie spunea câte o poveste, Lily știa cine o făcuse.

De când se angajase ca secretară a redactorului-șef, cu două primăveri în urmă, dăduse peste fotografiile personale făcute de Ellis Reed cu două alte prilejuri. Fiecare imagine venea cu o perspectivă incitantă, cu o profunzime a detaliului, care le-ar fi scăpat celor mai mulți.

Cu toate că puțini erau cei din domeniu dispuși să scrie pentru paginile rezervate femeilor, sau care să se fi mulțumit cu cât erau plătiți, Ellis iată că persista, și anume cu sârguință. Ca și Lily, fusese clar obligat să accepte un post care-i ocolea talentele adevărate. Ea nu-i pomenise niciodată de așa ceva,

bineînțeles, fiindcă vorbele pe care le schimbau din când în când rareori depășeau nivelul unei simple cordialități...

Gândurile i s-au întrerupt, când s-a întors.

Prin ceața roșiatică din camera obscură, a zărit fotografia unui anunț pe-o placă de lemn. Doi copii așezați pe o verandă erau scoși la vânzare. Ca vitele la târg.

Dintr-odată, un val de emoție s-a revărsat în toată ființa ei, scoțându-i la suprafață sedimente vechi, pe care se chinase mult să le îngroape adânc. Teama, suferința, regretele. Chiar și așa, nu-și putea desprinde privirile. De fapt, cu toate că lacrimile îi încețoșau vederea, s-a întins după fotografie și-a tras-o din cârlige, ca s-o vadă mai îndeaproape.

O răbufnire de lumină a făcut-o să tresară.

Ușa se deschisese și se închisese, parcă dintr-o singură mișcare.

— Scuze! a exclamat un bărbat. Nu era încuiat, și semnul de-afară nu era cu fața.

— Ies imediat! a zis Lily, amintindu-și cu ce misiune venise acolo.

Și-a recăpătat calmul, atâta cât a putut, și s-a îndreptat spre ușă. Când a întins mâna s-o deschidă, și-a dat seama că rămăsese cu fotografia lui Ellis Reed în mâna cealaltă.

Partea mai întunecată a sufletului ei n-ar fi vrut decât s-o rupă în bucățele mici, s-o pună pe foc – da, și negativul după care fusese făcută copia. Dar o voce interioară i-a șoptit o altă idee. Putea face un lucru bun din ceva de-a dreptul sinistru. Putea să-i aducă în prim-plan pe acei copii atât de ușor uitați, ca să le reamintească tuturor că fiecare dintre ei conta. O lecție învățată cu greu, din propriul ei trecut.

Fără să se mai uite în jur, a pus și acea fotografie în dosar și-a deschis ușa.